
"PIĘKNY JAŚ I HUROCZKI Z BOCZKI" W GMINIE KLESZCZELE NAD NURCEM

---

*Przepis nie ma duszy... Ty jako kucharz,
musisz wnieść duszę do przepisu.*

KG Malwa
Kleszczele

Wydawca:

Koło Gospodyń "MALWA" w Kleszczelach,
Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach

Tekst:

Taisa Selewonowicz, Helena Oracz, Eugenia Noskowicz, Julianna Młodzianowska, Eugenia Kazimieruk, Joanna Jarocewicz, Ludmiła Lewczuk, Teresa Roszczenko, Tamara Dudel

Projekt graficzny:

Daria Maria Sienkiewicz

Druk:

MOKSiR Kleszczele

Publikacja została zrealizowana w ramach projektu "**Piękny Jaś i huroczki z boczki**" w gminie Kleszczele nad Nurcem w ramach konkursu działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

Zadanie finansowane ze środków Województwa Podlaskiego

Partner:

Dawnych wspomnień czar.....	3
OGÓRKI	
Parzony ogórek kleszczelowski.....	6
Korniszony Kleszczelowskie.....	7
Kiszony Kleszczelowski.....	8
Ogórkowa Taisy.....	9
Sałatka z ogórków kiszonych.....	10
Ogórki z miodem	10
Zupa z młodych ogórków.....	11
Sałatka ogórkowo kalafiorowa.....	12
Aperitif z ogórka	12
Mizeria inaczej	13
Ogórki z brzoskwinią	13
Korki	14
Mizeria do słoików.....	14
Sałatka z papryką.....	15
Ogórki krokodylki.....	15
FASOLA	
Szupenia.....	16
Fasola na sucho- kleszczelowska przekąska	17
Kleszczelowska zupa fasolowa	17
Smalczyk z fasoli.....	18
Pasztet z fasoli	19
Sałatka z fasoli z jajami.....	20
Krokiety z fasoli i porów.....	21
Fasola limeńska z ziołami.....	22
Ciasto z fasoli	23
EXTRA:	
Marynowana marchewka.....	24
Kiszone buraczki.....	24
Kapusta z chrzanem.....	25
Kapusta z czosnkiem.....	25
Relacje z projektu.....	26

Miasteczko Kleszczele

Położone po obu stronach niewielkiej rzeczki Nurzec i jej dopływu Dobrywódka. Dawniej rzeki te płynęły licznymi zakolami i "meandrami" tworząc żyzną dolinę. Te doskonałe warunki mieszkańcy Kleszczel wykorzystywali do zakładania ogrodów w których uprawiali różne warzywa. Jednak dominowały ogórki i fasola tyczkowa "Piękny Jaś". Tyczki z fasolą było widać z każdej strony, a mieszkańców Kleszczel przyjezdni nazywali "tyczkuny". Dla mieszkańców fasola była "bogactwem"- stanowiła pokaźne źródło dochodu. Na ten towar był duży popyt, sprzedać można było każdą ilość. Funkcjonowały skupy państwowe, sprzedawano fasolę na targu, a także przyjeżdżali handlarze z innych regionów Polski. Z dzieciństwa pamiętam rozmowy rodziców i sąsiadów o handlarzach, którzy przyjeżdżali ze Śląska i płacili drożej.

Dzieciaki miały swoją uciechę z fasoli, bo były w niej doskonałe kryjówki podczas zabaw w chowanego. Jednak gorzej było, gdy w jesienne lub zimowe wieczory rodzice kazali siadać do łuskania fasoli. Zeschłe twarde strąki niejednokrotnie zadzierały skórki delikatnych dziecięcych palców. Czekaliśmy niecierpliwie, kiedy skończy się ta okropna fasola.

Eugenia Kazimieruk

Historia uprawy fasoli w Kleszczelach

Fasolę w Kleszczelach uprawiano od bardzo dawna, sprzyjała temu żyzna gleba ogrodów. Mieliśmy ogólne przezwisko "TYCZKUNY". Zrodziło się ono z faktu, iż przyjezdnym Kleszczele kojarzyły się z fasolą tyczkową, która uprawiana była w każdym ogrodzie. Rzeczywiście, jak sięgnę pamięcią (a mam 70 lat), to mam zawsze obraz ogrodu, w którym $\frac{1}{4}$ areału, stanowiła dorodna fasola tyczkowa.

Jesienią podcinano łodygi fasoli przy samej ziemi, aby "dojrzała". Następnie po kilku dniach zsuwano fasolę z tyczki i wiązano w pęczki, które ustawiano wzdłuż nasłonecznionej ściany budynku gospodarczego, aby wyschła.

W długie zimowe wieczory pęczki fasoli przynoszono do izby i łuskano strąki. Dorośli i starsze dzieci łuskały, a inne dzieci np. odrabiały lekcje lub słuchały wspomnień i opowiadań dorosłych.

Wyłuskaną fasolę sprzedawano na skupie w Kleszczelach, a bardzo dawno temu wożono końmi na bazyry do Bielska Podlaskiego, Siemiatycz, Brześcia i innych większych miast. Uzyskane ze sprzedaży pieniądze były pokaźnym "zastrzykiem" w budżecie domowym. W większości dysponowały nim kobiety. Przeznaczały na przybory szkolne, ubrania, buty domownikom, głównie dzieciom. Kupowały np. garnki, talerze, sztućce, pościel itd.

Dawniej nie było innych źródeł dochodu a tylko nieomal w 100% pieniądze z uprawy roli, hodowli. Więc fasola była bardzo ważnym źródłem dochodu kleszczelowskich rodzin.

Taisa Selewonowicz

Kleszczele...

... to miasteczko z wieloma tradycjami rolniczymi. Niektóre z nich były charakterystyczne dla naszego regionu, co dawało rozpoznawalność i stanowiło dodatkowy urok tego miejsca.

W czasach gdy mieszkańcy okolicznych wsi jadąc furmankami w każdy poniedziałek na rynek do Kleszczel, dostrzegali wynurzające się z porannej mgły i szarówki "wysokie ogrody" wiedzieli że już zbliżają się do celu swojej podróży.

Targowisko w Kleszczelach było ówczesnym "słynnym centrum handlowym" gdzie zakupy robili mieszkańcy miasteczka, bliższej i dalszej okolicy. Chętnie przybywali także handlarze z innych regionów z nadzieją zrobienia dobrego interesu.

Przedmiotem handlu było niemal wszystko. Przybywające na targowisko wozy uginały się od towarów wyprodukowanych przez rolników i rzemieślników. Wśród produktów rolniczych dominowały zboża, ziemniaki, były także zwierzęta hodowlane (konie, krowy, świnie, owce, kury, gęsi, indyki) oraz własnoręcznie zrobione: grabie, koszyki, beczki, worki.

Wśród warzyw dominowały ogórki i fasola. W latach powojennych jak i wcześniej chętnie uprawiano tutaj te warzywa.

Najczęściej wybieraną odmianą, była fasola "Piękny Jaś", która jest królową swego gatunku wyróżniająca się delikatnym słodkawym posmakiem oraz cienką skórką. W naszym regionie obok zbóż, a potem ziemniaków, stanowiła bazę wyżywienia miejscowej ludności. Z czasem rozwinęła się bogata kuchnia fasolowa, a niektóre gospodynie potrafiły zrobić ze strączkowym niemal wszystko.

Z dzieciństwa pamiętam ogrody z mnóstwem ustawionych tyczek, stanowiących charakterystyczne labirynty powstałe w wysokich kijów oraz pnących się po nich pędach fasoli, przepięknie kwitnących, kuszących swoim zapachem i aromatem nie tylko pszczoły, później oplecionych łądygami z licznie zwisającymi strączkami fasoli najpierw soczyście zielonych, z czasem nabierających złoto- żółtych jesiennych już barw.

We wrześniu nadchodził czas zbioru, zwożenia pęczków fasoli z ogrodów do stodół, gdzie pieczołowicie ułożone cierpliwie czekały na kolejny, ostatni etap: wyłuskania ziaren ze strączków. Najczęściej łuskaniem fasoli wieczorami zajmowała się cała rodzina. Był to dobry czas na rozmowy, snucie ciekawych opowieści, gawędzenie o życiu i nie tylko. Jeden z najlepszych polskich pisarzy Wiesław Myśliwski napisał " Traktat o łuskaniu fasoli" wspaniałą, piękna i mądrą opowieść za którą otrzymał Nagrodę literacka NIKE 2007.

Julianna Młodzianowska

Fasola w Kleszczelach-TYCZKUNY

Urodziłam się w Kleszczelach przy ulicy Kolejowej. W latach 60 przeżywałam różne dziecięce przygody. Widziałam ogrody pełne tyczek. Na nich pędy i piękne białe lub czerwone kwiatki. Nie wiedziałam co to, więc nazrywałam pełne kieszenie, a ogrody z tymi kwiatami były za stodołą mego rodzinnego domu. Skrzyczała mnie mama i powiedziała, że to fasola tyczkowa Piękny Jaś. Zasmuciłam się ale kwiatki wsadziłam do ziemi. Niestety nic z tego mojego sadzenia nie wyszło, bo kwiatki obumarły pomimo moich prób ratowania sytuacji. To pierwsze zdarzenie które mnie spotkało z fasolą w tle. Kolejne to zagony na których rosła fasola, a my bawiliśmy się naszą "szajką" w chowanego, Zagony były długie i gęsto zasadzone krzakami fasoli, idealne do kryjówek ponieważ nie było nas w niej widać. Nasza zabawa okupiona była krzykiem i zdenerwowaniem rodziców za to, że powygniataliśmy duże przestrzenie i zniszczyliśmy część plonu.

O fasoli opowiadali też moi rodzice i dziadkowie bo właśnie nasza dzielnica w Kleszczelach była określana mianem "tyczkuny". Opowiadali o sadzeniu, pieleniu i zbiorach. Wszystko zaczynało się już na wiosnę kiedy to fasolę sadzono. Podlewał ją deszcz, jednak gdy pogoda nie dopisywała bywało i tak że tyczki po których fasola się pięła zwyczajnie się wywracały i należało je poprawić. Ważne było opielenie zagonów, należało dbać i troszczyć się, by zbiory były jak najobfitsze. Jesienią następował czas zbiorów. Fasolę zbierała cała rodzina. Fasolę razem z tyczką pakowało się na furę aby przewieźć ją do stodoły, wiązano w pęczki przewiązką ze słomy i układano na tzw. "wyszki". Zimowe wieczory w grudniu i styczniu to czas gdy cała rodzina łuskała fasolę, tak, że aż palce bolały. Następnie tato wywoził fasolę do Warszawy na sprzedaż, po jakimś czasie pojawili się pośrednicy w sprzedaży więc tato nie musiał. Tradycją też było jedzenie fasoli w przeróżnych potrawach...ale żeby móc ją ugotować należało ją wyprodukować. I takie są moje wspomnienia z fasolą w tle z młodości lat w naszych Kleszczelach.

Helena Oracz

Parzony ogórek kleszczelowski

➔ SKŁADNIKI:

świeże ogórki
koper/ łodygi z baldachimem
chrzan/ liście lub korzeń
czosnek/ liście lub ząbki
kilka liści wiśni
kilka liści czarnej porzeczki

➔ ZALEWA

woda
sól
cukier

➔ WYKONANIE:

Wszystko dokładnie umyć i ułożyć w przeznaczonym do zaparzenia naczyniu.

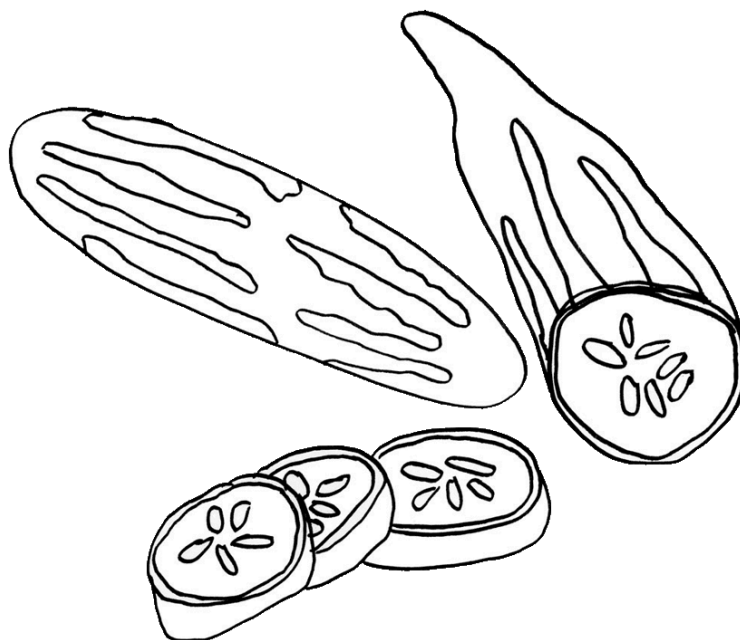
Na dnie układamy liście chrzanu, czosnku, wiśni, czarnej porzeczki, koper.

Następnie układać ogórki i między warstwami włożyć kilka ząbków czosnku i korzeń chrzanu.

Ułożone ogórki zalewamy gorącą zalewą przygotowaną z wrzącej wody. Przykrywamy talerzykiem, można również obciążyć kamieniem.

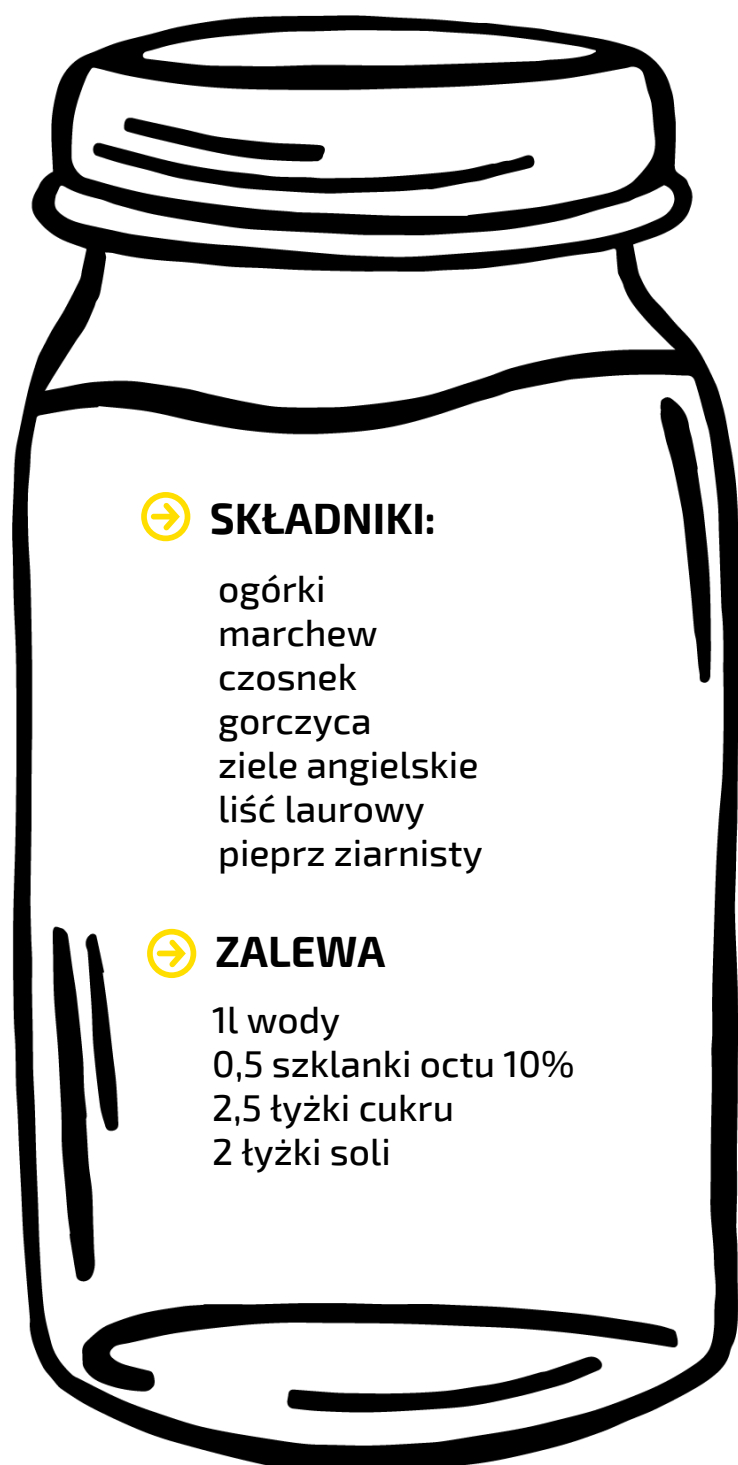
Zalewa: do 1 litra wody wsypać 1 ½ łyżki soli oraz płaską łyżkę cukru. Mieszamy by składniki dokładnie się rozpuściły. Ilość zalewy przygotować w zależności od ilości ogórków.

Tak przygotowane ogórki są gotowe do spożycia po kilkunastu godzinach.

*przepis podała:
Eugenia Kazimieruk*

Korniszony kleszczelowskie

➔ SKŁADNIKI:

ogórki
marchew
czosnek
gorczyca
ziele angielskie
liść laurowy
pieprz ziarnisty

➔ ZALEWA

1l wody
0,5 szklanki octu 10%
2,5 łyżki cukru
2 łyżki soli

➔ WYKONANIE:

Wodę, ocet sól i cukier zagotować i ostudzić.

Umyte ogórki wkładamy do stoików z marchewką, czosnkiem i gorczycą.

Zalewamy zalewą i pasteryzujemy do momentu zmiany koloru ogórków.

*przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

Kiszony kleszczelowski

➔ SKŁADNIKI:

ogórki
koper
chrzan
czosnek
liść dębu
gorczyca

➔ ZALEWA

5 l wody
5 czubatych łyżek soli

➔ WYKONANIE:

Zagotować 5 litrów wody z pięcioma czubatymi łyżkami soli, studzimy.

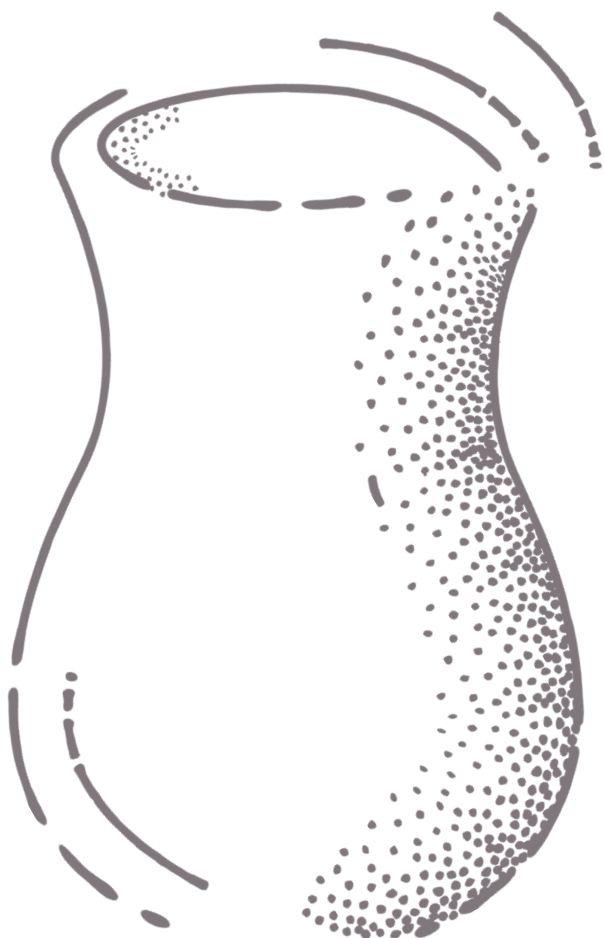
Do słoików z ogórkami dodajemy koper, chrzan, czosnek, liść dębu, gorczycę.

Zalewamy, słoiki zakręcamy i odstawiamy w ciemne zimne miejsce.

*przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

Ogórkowa Taisy

➔ SKŁADNIKI:

3 ogórki kiszone
1 ogórek świeży
ziemniaki
marchew
żeberka (porcja rosółowa)

➔ PRZYPRAWY

liść laurowy
ziele angielskie
pieprz
sól
pieprz ziołowy

*Przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

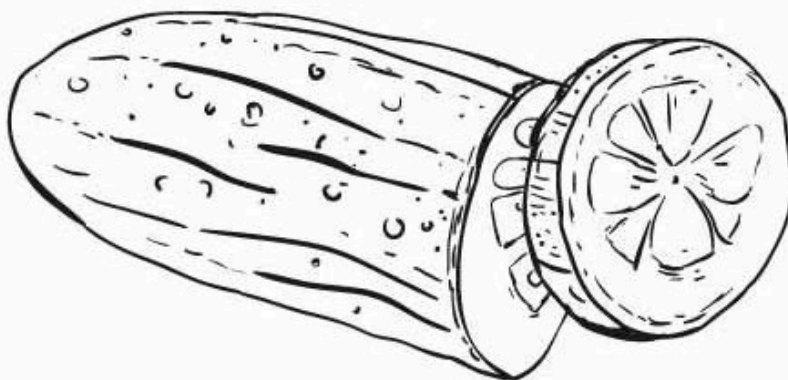
➔ WYKONANIE:

Gotujemy ziemniaki, przyprawy, mięso, marchew.
Gdy ziemniaki będą miękkie, dodajemy starte ogórki.
Podgotowujemy, na koniec dosalamy i dodajemy pieprz ziołowy.
Podajemy ze śmietaną lub jogurtem.

Sałatka z ogórków kiszonych

➔ SKŁADNIKI:

9 ogórków kiszonych
cebula czerwona
jabłko
sok z cytryny
oliwa
sól
pieprz

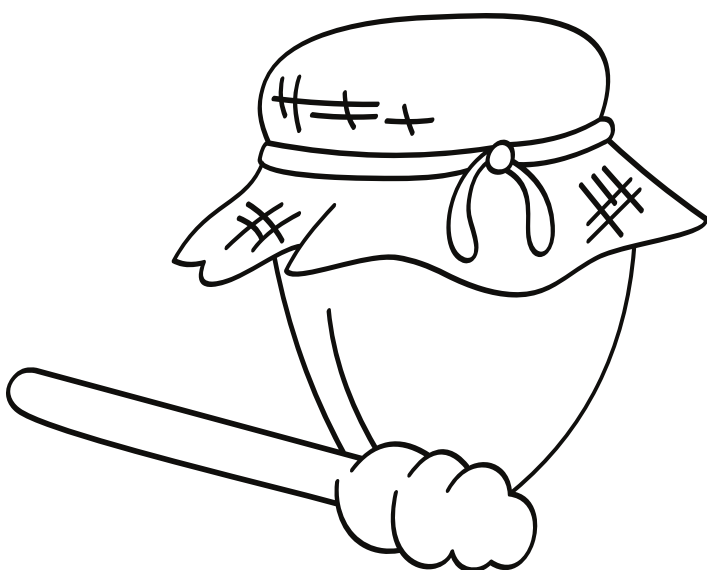

*Przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

➔ WYKONANIE:

Ogórki, cebulę, jabłko kroimy w cienkie plastry.
Doprawiamy i wszystko mieszamy.

Ogórki z miodem

➔ SKŁADNIKI:

ogórek
miód

➔ WYKONANIE:

Obrany ogórek włożyć do lodówki na pół godziny.
Po schłodzeniu zjadamy polewając obficie miodem.

*Przepis podała:
Ludmiła Lewczuk*

Zupa z młodych ogórków

➔ SKŁADNIKI:

pół porcji włoszczyzny
kilka ziemniaków
2,5 dag młodych ogórków
6 dag masła

➔ PRZYPRAWY

sól
pieprz
pół szklanki śmietany
2 łyżki mąki
zielony koperek

*Przepis podała:
Eugenia Noskowicz*

➔ WYKONANIE:

Oczyszczoną włoszczyznę drobno kroimy, podsmażamy na 1/3 tłuszczu, zalewamy ok 1,5 litra wrzącej wody, gotujemy.

Następnie dodajemy pokrojone w kostkę ziemniaki.

Obrane ogórki kroimy w drobną kostkę, wkładamy do małego naczynia, dodajemy tłuszcz, skrapiamy wywarem i dusimy z dodatkiem nasion kopru. Miękki ogórek dodajemy z resztą tłuszczu do zupy.

Zabielamy zupę śmietaną z mąką, przyprawiamy do smaku, dodajemy sporo zielonego kopru.

Do zupy można dodać przyprawę „Jarzynka” lub kostkę w koncentracji albo łyżkę przyprawy do zup w płynie.

Sałatka ogórkowo- kalafiorowa

➔ SKŁADNIKI:

kalafior
kilka ogórków obranych
dużo kopru
trochę majonezu
trochę jogurtu greckiego

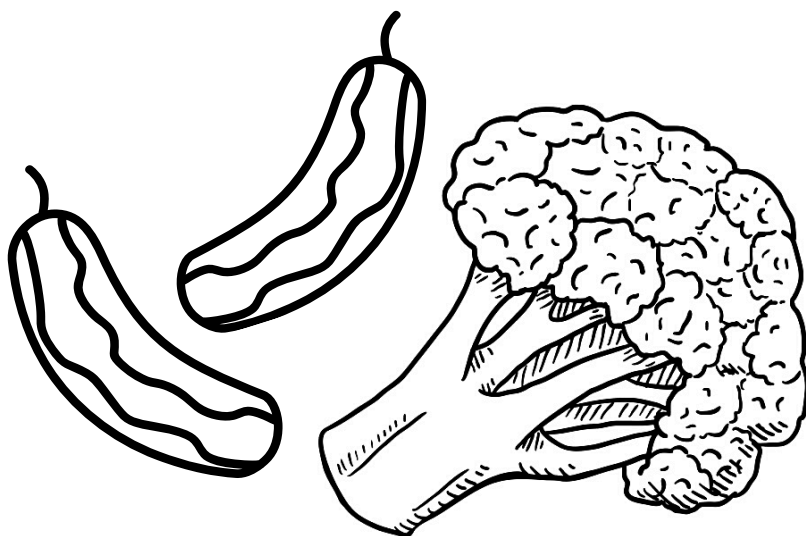

➔ PRZYPRAWY:

sól
pieprz
trochę szczypiorku

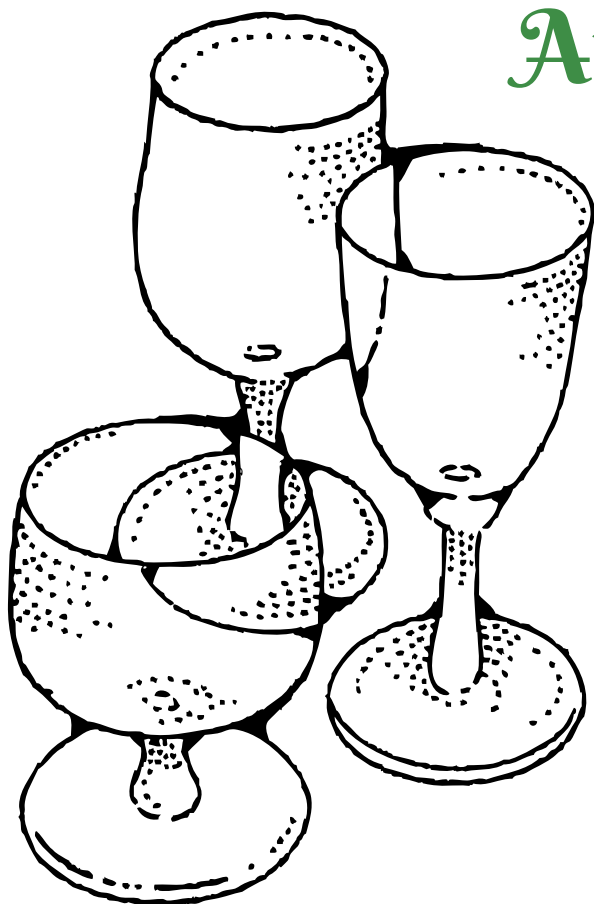
➔ WYKONANIE:

Kalafior rozdzielamy na drobne różyczki, ogórek kroimy. Łączymy z pozostałymi składnikami i wszystko mieszamy.

*Przepis podała:
Eugenia Noskowicz*

Aperitif z ogórka

➔ SKŁADNIKI:

Ogórek świeży, zamrożony
lód
Sprite 0,7l
alkohol biały 0,5l

➔ WYKONANIE:

Ogórek kroimy w plastry a następnie wszystko mieszamy.

*Przepis podała:
Joanna Jarocewicz*

Mizeria inaczej

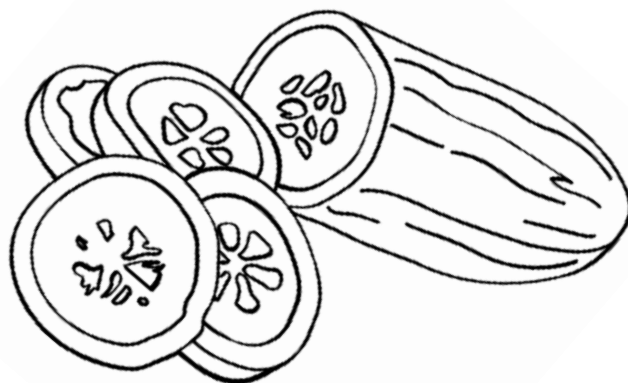
➔ SKŁADNIKI:

5-6 ogórków

➔ PRZYPRAWY:

sól
pieprz
ocet winny
cukier
jogurt
czosnek granulowany

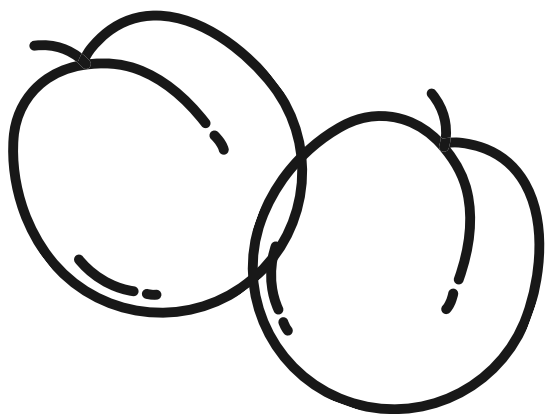
*Przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

➔ WYKONANIE:

5-6 ogórków świeżych tarkujemy na dużych oczkach. Dodajemy sól, pieprz, ocet winny (lub zwykły), cukier, jogurt. Mieszamy. Wstawiamy na 20 minut do lodówki. Można dodać czosnek granulowany do smaku.

Ogórki z brzoskwinia

➔ SKŁADNIKI:

4 kg ogórków
4 średnie cebule
1 puszka brzoskwiń

*Przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

➔ WYKONANIE:

Ogórki pokroić w grube plastry, cebule w talarki lub półtalarki, brzoskwinie w małą kostkę.

Wszystko wymieszać. Dodać sok z brzoskwini, 2 łyżki soli, 1 ½ szklanki octu, 3 szklanki cukru.

Wymieszać i zostawić na noc.

Rano wkładać w stoiki i pasteryzować 5 minut od momentu zagotowania.

Korki

➔ SKŁADNIKI:

3 kg ogórków

➔ ZALEWA:

1 l wody
½ l octu 10%
½ kg cukru
2 łyżki soli
2 łyżki musztardy

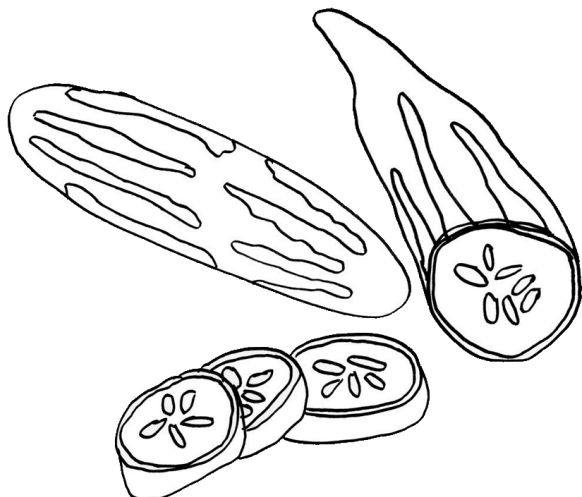
Przepis podała:
Taisa Selewonowicz

➔ WYKONANIE:

3 kg ogórków pokroić w 2cm korki. Zalać 1 litrem wody, ½ litra octu 10%, ½ kilograma cukru, 2 łyżki soli i 2 łyżki musztardy (nie chrzanowej).
Pasteryzować w słoikach.

Mizeria do słoików

➔ SKŁADNIKI:

2 kg ogórków

➔ PRZYPRAWY:

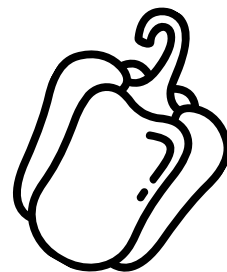
2 łyżki soli
2 łyżki octu
2 łyżki cukru

➔ WYKONANIE:

Ogórki pokroić w plastry, wymieszać z solą, octem i cukrem. Całość odstawić 1 godzinę. Wkładać do słoików. Pasteryzować 5 minut, od momentu zagotowania.

Przepis podała:
Taisa Selewonowicz

Sałatka z papryką

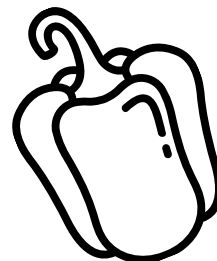

➔ SKŁADNIKI:

4 kg ogórków – pokroić w korki
0,5 kg cebuli – plastry
1 seler – starkować
4-5 papryk – pokroić w małą kostkę

➔ ZALEWA opcja 2:

5 szklanek wody
3 szklanki octu 10%
5 szklanek cukru
2 łyżeczki kolendry
2 łyżeczki gorczycy

➔ ZALEWA opcja 1:

9 szklanek wody
1 szklanka soli

➔ WYKONANIE:

Składniki włożyć do słoików i zalać zalewą. Pasteryzować.

*Przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

Ogórki krokodylki

➔ SKŁADNIKI:

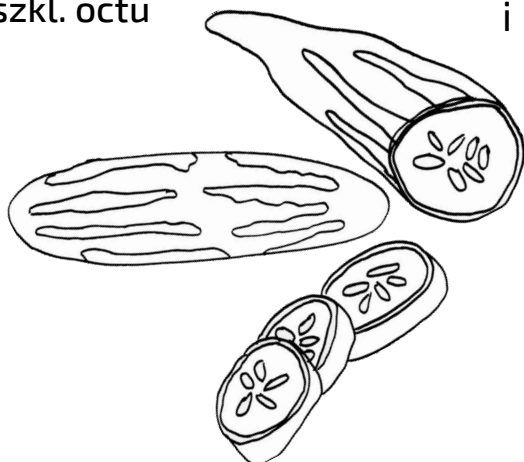
2 kg małych ogórków
2 łyżki chili (ja daję paprykę)
2 główki czosnku

➔ ZALEWA:

woda
6 łyżek soli
0,5 szklanki oleju
1 kg cukru
1,5 szkl. octu

➔ WYKONANIE:

Olej z cukrem i octem zagotować. Pokrojone ogórki posolić i odstawić na kilka godzin, odsączyć. Posypać rozdrobnionym czosnkiem i chili. Następnie zalać gorącą zalewą i odstawić na 12 godzin. Wkładać do małych słoików i pasteryzować 10 minut.

*Przepis podała:
Tamara Dudel*

Szupenia

Tradycyjna kleszczelowska potrawa z fasoli, danie jednogarnkowe. Sycąca gęsta zupa.

➔ SKŁADNIKI:

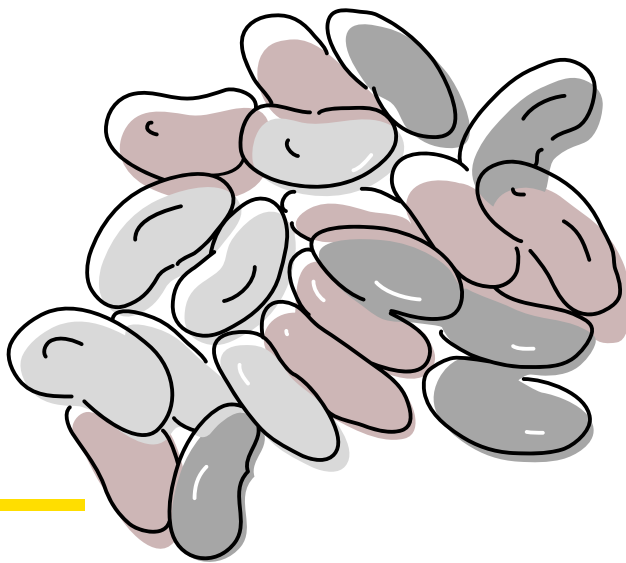
1 szklanka fasoli
1 szklanka kaszy pęczak

➔ PRZYPRAWY

kilka ziaren jałowca/ na trawienie/
sól
pieprz czarny do smaku

➔ OKRASA:

200 g słoniny lub boczku
1 cebula

➔ WYKONANIE:

Fasolę namaczamy na kilka godzin- należy użyć więcej wody, by potem w niej gotować. Do namoczonej fasoli wsypać kaszę i kilka ziaren jałowca. Gotować do miękkości, często mieszając, by nie przypalić. Potrawa ma być gęsta. Pod koniec gotowania doprawiać solą i pieprzem.

Okrasa: kroimy słoninę/ boczek i cebulę w drobną kosteczkę, smażymy.

Okrasę dodajemy do całości lub do każdego talerza, miseczki.

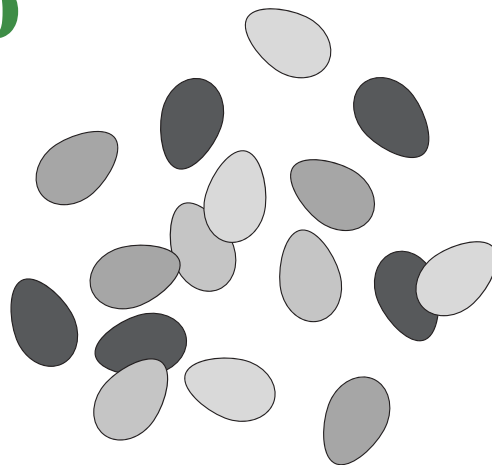
*Przepis podała:
Eugenia Kazimieruk*

Fasola na sucho

Kleszczelowska przekąska.
Przysmak mojego dzieciństwa.

➔ SKŁADNIKI:

Fasola Piękny Jaś
masło, ewentualnie olej rzepakowy
sól
cukier

➔ WYKONANIE:

Duży Piękny Jaś moczymy 12 godzin
Gotujemy na małym ogniu około 2 godzin (do miękkości)
Odczujemy, polewamy masłem ewentualnie olejem.
Posypujemy cukrem bądź solą.
W Kleszczelach polewano fasolę olejem rzepakowym.

Przepis podała:
Taisa Selewonowicz

Kleszczelowska zupa fasolowa

➔ SKŁADNIKI:

szklanka fasoli
pęczek włoszczyzny
(marchew, pietruszka,
seler, por)
żeberka
boczek

➔ WYKONANIE:

Szklanę fasoli namoczyć na całą noc.
Ugotować wywar z włoszczyzny i żeberka.
Boczek przesmażyć, dodać do wywaru. Wszystkie składniki
potączyć i dodać przyprawy /ziele angielskie, pieprz ziarnisty,
listek laurowy, cebulę, czosnek/
Gotować około godziny. Doprawić solą i majerankiem
Serwujemy z pieczywem

➔ PRZYPRAWY:

ziele angielskie
pieprz ziarnisty
liść laurowy
cebula
czosnek
sól
majeranek

Przepis podała:
Taisa Selewonowicz

Smalczyk z fasoli

➔ SKŁADNIKI:

dwie puszki białej fasoli/
ewentualnie 2 szklanki
ugotowanej
1 duże jabłko
1 duża cebula
2 ząbki czosnku
masło

➔ PRZYPRAWY:

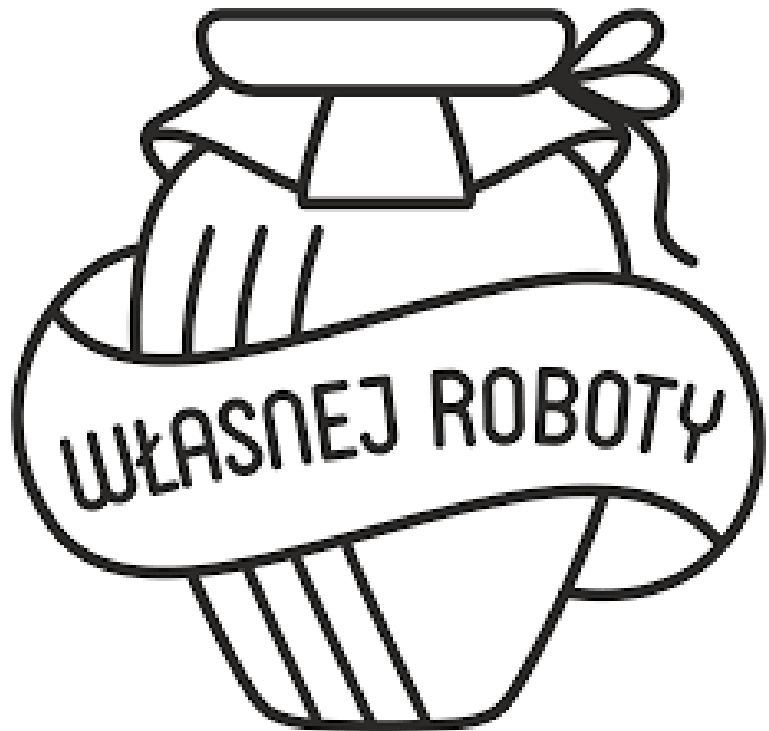
szczypta kminku, ½
łyżeczki majeranku, sól
pieprz

➔ OPCJONALNIE:

“skwarki” z prażonych
pestek słonecznika.

➔ WYKONANIE:

Podsmażamy drobno pokrojoną cebulę na maśle,
pod koniec dodajemy przeciśnięty przez praskę czosnek.
Dodajemy starte jabłko, smażymy aż zmięknie.
Dodajemy fasolę, po chwili kminek i majeranek.
Krótko przesmażamy wszystko razem.
Rozgniatamy fasolę widelcem i doprawiamy do smaku solą
i pieprzem.

*Przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

Pasztet z fasoli

Fasola biała jest idealną bazą do przygotowania zdrowego, nieprzetworzonego pasztetu w wersji wegetariańskiej lub wegańskiej.

➔ PRZYPRAWY:

łyżeczka soli
pieprz, musztardę i
majeranek do smaku

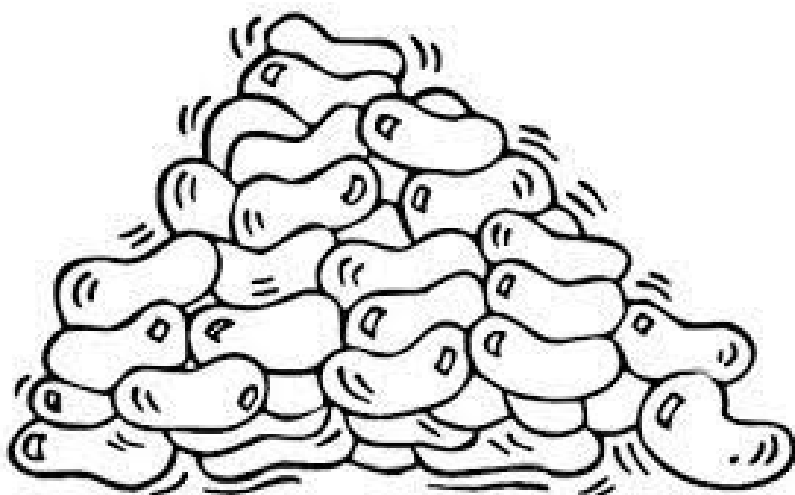
➔ WYKONANIE:

2-3 szklanki fasoli moczyć przez noc (wody powinno być 3 razy więcej niż nasion), a następnie ugotować do miękkości. Pokrojone pieczarki, jabłko i cebulę podsmażyć na oleju, dodać do odcedzonej fasoli, wsypać płatki, wlać jajka i doprawić. Całość zblendować na gładką masę i przelać do formy wysmarowanej tłuszczem.

Piec przez 50 minut w piekarniku nagrzanym do 180 stopni. Zamiast jajek można użyć wywaru z lnu, a płatki owsiane czy pieczarki zastąpić tartą marchwią lub pietruszką.

➔ SKŁADNIKI:

fasola
dwie okazałe cebule
jabłko
kilka sztuk pieczarek
olej rzepakowy
4-5 łyżek płatków owsianych
dwa jajka

Przepis podała:
Taisa Selewonowicz

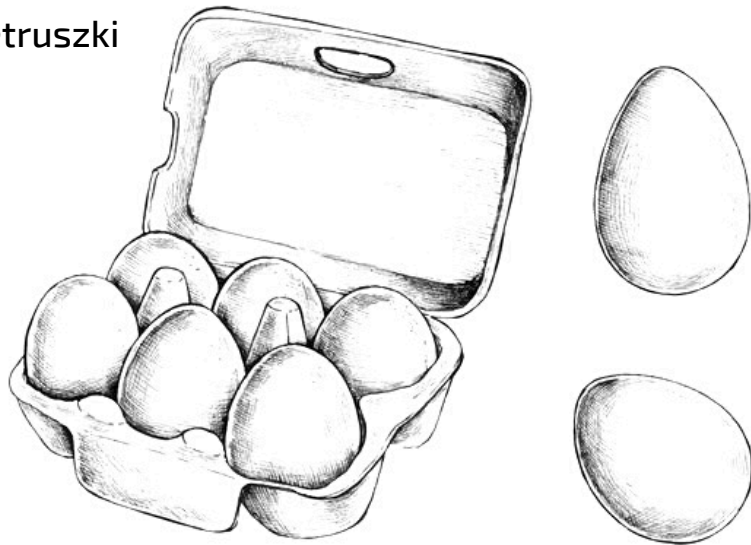
Salatka z fasoli z jajami

➔ SKŁADNIKI:

2 szklanki ugotowanej fasoli JAŚ
3 cebule
4 jaja na twardo
3 łyżki posiekanej naci pietruszki

➔ SOS:

sok z cytryny
½ szklanki oliwy
sól
cukier
2 łyżki musztardy

➔ WYKONANIE:

Z jaj wyjąć 2 żółtka i przetrzeć przez sito.
Ucierać je dalej z dodatkiem musztardy, oliwy i soku z cytryny, przyprawić do smaku solą i cukrem.
2 całe jaja i białko posiekać.
Cebulę pokroić w cienkie piórka.
Wymieszać fasolkę z jajami i cebulą.
Wyłożyć na półmisek, zalać sosem i posypać natką pietruszki.
Podawać z dodatkiem pieczywa.

*Przepis podała:
Eugenia Noskowicz*

Krokiety z fasoli i porów

➔ SKŁADNIKI:

35 dag fasoli
30 dag porów
4 łyżki tartej bułki
2 jaja
3 płaskie łyżki mąki

➔ SOS:

sól
pieprz
imbir
majeranek

➔ WYKONANIE:

Z 35 dag fasoli przygotować puree.

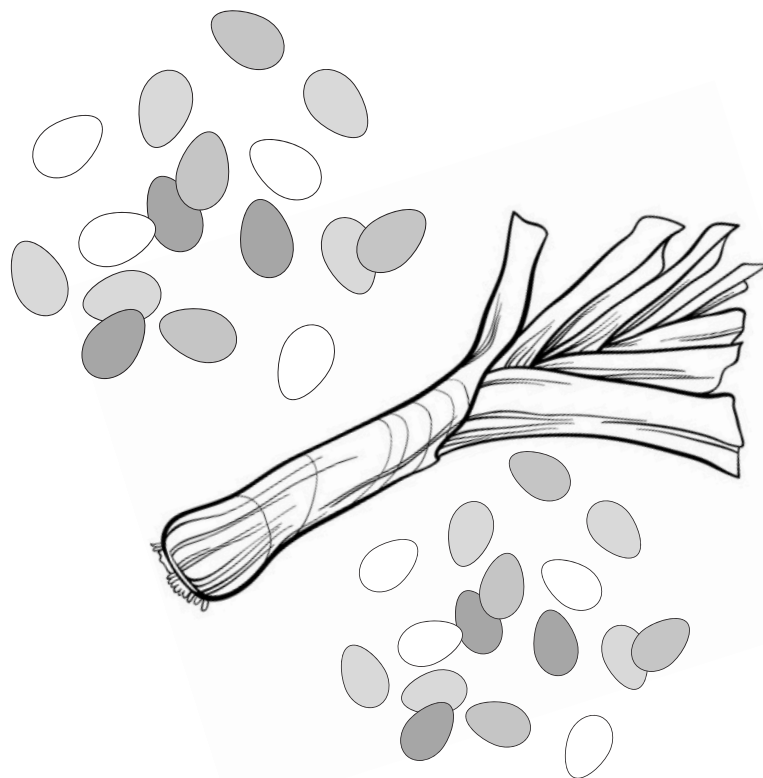
30 dag porów oczyścić, umyć, pokroić w krążki i dusić na tłuszczu.

Gdy będą miękkie, przetrzeć przez sito i połączyć z fasolą.

Do masy dodać 4 łyżki tartej bułki, 2 jaja, 3 płaskie łyżki mąki, sól, pieprz, imbir, majeranek i razem dobrze wymieszać.

Uformować jeden duży walek, pokroić go na plastry, formować z nich krokiety o długości 10cm i te panierować w mące, rozbitym jajku i tartej bułce.

Smażyć na rozgrzanym tłuszczu.

*Przepis podała:
Eugenia Noskowicz*

Fasola limeńska z ziołami

Oto przepis na prostą potrawę z fasoli limeńskiej. Aby potrawa miała wyrazisty smak użyj świeżych ziół i potrój ich ilość.

➔ SKŁADNIKI:

450 g świeżej lub mrożonej fasoli limeńskiej (półksiężycowatej)
2 łyżki (30 ml) oliwy
1 łyżka (15 g) przeciśniętego przez praskę czosnku
¼ szklanki (40 g) pokrojonej w kostkę cebuli

➔ PRZYPRAWY:

1 łyżeczka suszonego tymianku
1 łyżeczka suszonego oregano
1 łyżeczka suszonej natki pietruszki

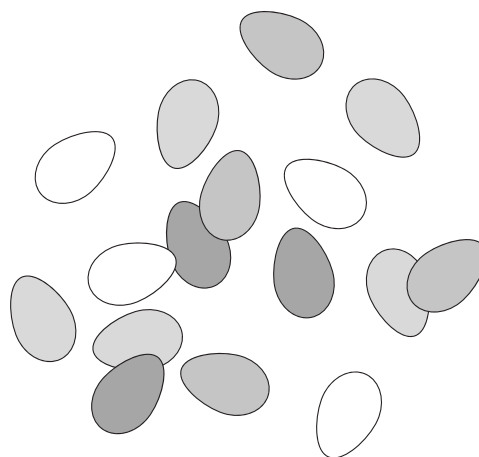
➔ WYKONANIE:

Fasolę ugotować na parze lub w lekko osolonej wodzie aż stanie się miękka.

Gdy fasola się gotuje na ustawionej na średnim ogniu patelni rozgrzać oliwę i przez 3-5 minut podsmażyć na niej czosnek i cebulę aż się zeszkłą i uwolnią aromat.

Ugotowaną fasolę odsączyć i przelać na patelnię. Dodać i wymieszać.

Podawać na ciepło!

*Przepis podała:
Helena Oracz*

Ciasto z fasoli

➔ SKŁADNIKI CIASTO:

- 2 puszki fasoli konserwowej
- 3 duże lub 4 małe jajka
- 6 łyżek kakao
- 1/3 szklanki oleju
- 1/3 szklanki cukru (można więcej jeśli ktoś lubi słodkie)
- 1/2 łyżeczki sody
- 1 płaska łyżeczka proszku do pieczenia
- 1 średni banan

➔ SKŁADNIKI POLEWA:

- 4 łyżki oleju kokosowego (można zastąpić masłem)
- 3 płaskie łyżki kakao
- 2 łyżki cukru waniliowego
- 8 łyżek wody

➔ WYKONANIE:

Odsączoną fasolę zblendować wraz z olejami i bananem na jednolitą masę.

Dodać kakao z proszkiem i sodą.

Jajka ubić z cukrem na puszystą masę.

Zblendować fasolę i połączyć z ubitymi jajkami.

Wlać ciasto do formy wyłożonej papierem do pieczenia.

Piec 35-40 min w temperaturze 180° C, do suchego patyczka.

Pozostawić w piekarniku z uchylonymi drzwiczkami na 10-15 minut.

Polewa: Wszystkie składniki rozpuścić w rondelku, nie doprowadzając do wrzenia

Przepis podała:
Tamara Dudel

Marynowana marchewka

➔ SKŁADNIKI:

1 kg marchwii

➔ ZALEWA:

1 l wody

10 ziaren pieprzu

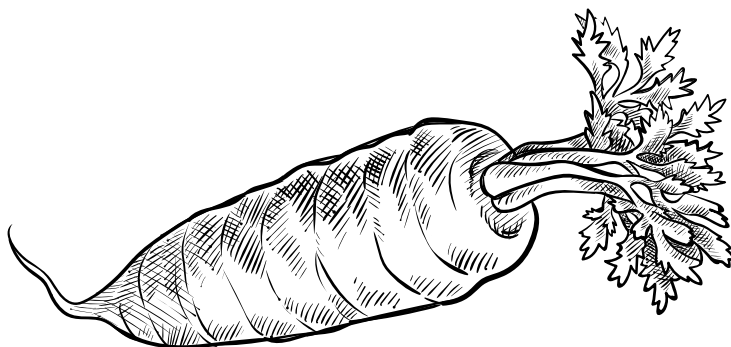
5 ziaren jałowca

1 cm imbiru

4 ząbki czosnku

3 liście laurowe

1 łyżka soli

*Przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

➔ WYKONANIE:

Marchew pokroić lub zetrzeć na tarce. Zalewę zagotować i ostudzić. Włożyć marchew do słoików, zalać zalewą. Zostawić 5-7 dni w ciepłym miejscu.

Kiszzone buraczki

➔ SKŁADNIKI:

2 kg buraków

➔ ZALEWA:

1,5 l wody

2 łyżki soli

➔ PRZYPRAWY:

6-8 ząbków czosnku

6 ziaren pieprzu

3-4 liście laurowe

łyżka kolendry

6 łyżek octu.

➔ WYKONANIE:

Buraki pokroić w plastry.

Zalewę zagotować i ostudzić.

Buraki włożyć do słoików, dodać przyprawy.

Zalać wodą z octem.

Odstawić w zimnym miejscu na dwa tygodnie.

Jeśli na wierzchu wystąpi piana-zebrać ją.

*Przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

Kapusta z chrzanem

➔ SKŁADNIKI:

5 kg kapusty
2 szklanki chrzanu

➔ ZALEWA:

1 l octu
½ l oleju
30 dag cukru
2 łyżki soli

➔ WYKONANIE:

Kapustę poszatkować,
lekko wymieszać z cukrem i solą.
Dodać resztę składników.
Wymieszać, nie przecierać.
Włożyć do słoików.

*Przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

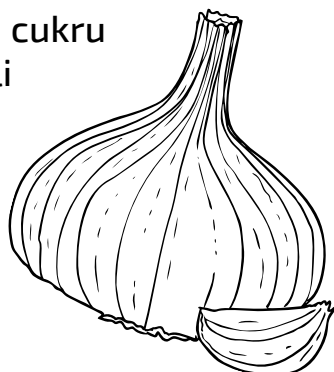
Kapusta z czosnkiem

➔ SKŁADNIKI:

5 kg kapusty
5- 7 szt marchwi
2 główki czosnku

➔ ZALEWA:

2 szklanki wody
1 szklanka octu
1 szklanka cukru
1 łyżka soli

➔ WYKONANIE:

Kapustę, marchew, czosnek
zetrzeć.
Włożyć warstwami składniki do
garnka
Zalać gorącą zalewą.
Po dwóch dniach wymieszać.
Włożyć do słoików.

*Przepis podała:
Taisa Selewonowicz*

Warsztaty “Piękny Jaś i huroczki z boczki”

Do uczestnictwa w warsztatach z projektu podchodziłam z mieszanymi uczuciami. Z jednej strony kierowała mną ciekawość, a z drugiej niedowierzenie. No bo co można jeszcze “wyczarować” z ogórków oprócz kiszonych, korniszonów, mizerii i sałatek w słoikach? A jednak można! Propozycje naszych Pań z Koła Gospodyń były całkiem oryginalne, a zarazem nieskomplikowane w wykonaniu. Byłam zachwycona smakiem zupy ogórkowej, sałatek i pozostałych potraw. Tak samo potrawy z fasoli przeszły moje najśmielsze oczekiwania: krostki z fasoli, sałatki a nawet ciasto były przepyszne!

Uczestnictwo w warsztatach, to także spotkania w miłym towarzystwie, wspólne przygotowywanie potraw i ich degustacja. Takie spotkania dodają dużo pozytywnej energii. Wychodzę z nich bogatsza o nowe doświadczenia i przepisy kulinarne.

Ludmiła Lewczuk

Co mi dał projekt “fasola i ogórek”?

Podczas spotkań w Kole Gospodyń “MALWA” przypominałam smak fasoli z dzieciństwa, oraz poznałam jak smakuje ogórek w drinku i w smacznej zupie, którą gotowały nasze babcie.

Teresa Roszczenko

Uczestniczyłam w warsztatach...

Wyniosłam z tych wspólnych spotkań niezapomniane wrażenia. Poznałam przede wszystkim jaka wielka jest siła kobiet naszego koła- zjednoczone we wspólnych działaniach, z głowami pełnymi pomysłów, pracowitymi dłońmi i szczerymi uśmiechami.

Obserwowałam, z jakim zapałem przystępowałyśmy do pracy, odkryłam jakie talenty w nas drzemają, jak siły i zapał zmieniały pomysły w konkretne efekty. Dla tych spotkań warto było poświęcić swój czas i energię, bo okazuje się, że jako mieszkanki jednej miejscowości potrafimy zrobić wiele dobrego dla innych, kultywować tradycje, czerpiąc z tego radość i satysfakcję oraz inspiracje do nowych pomysłów.

Joanna Jarocewicz

KOŁO GOSPODYŃ
"MALWA" W KLESZCZELACH
2021